

Miara do wódki poingon zwana bywa do 27 veltes, albo setiers liczona.

Przy zbożu (wyjawszy owies) przy jarzynie i wapnie trzyma muid 144 boissaux po 16 litrons; przy owsie 288 boissaux po 4 picotins; przy soli 192 boisseaux po 6 mesures; przy węglach drzewnych dla obywateli miejskich 80, dla kupców 64 boisseaux, przy kamiennych i ziemnych węglach 90 a przy gipsie 72 boisseaux.

W departamencie Sekwany 1 boisseau = 13,0128 litrów.

Miara do drzewa opałowego *corde* zwana trzyma 8 stóp długości, 4 stóp wysokości, i $3\frac{1}{2}$ stopy długości szczapowej, gałęziowe zaś drzewo w wiązках 2 sto. dług. i 17 do 18 cali szerokości.

Voie czyli fura drzewa trzyma 56 franc. sześć. stóp = 1,9191 francuzkich stères, lub sześciennym metrom.

1 Pręt czyli *pèrche royale* = $3\frac{2}{3}$ toises du chatelet = 22 peds du roi = 7,146468 metrom.

Miary powierzchni.

9. Jednostką główną tych miar jest kwadrat z dekametru nazwany *are*.

Jednostka 100 razy większa od *are* nazywa się *hectare*

Jednostka 10 razy mniejsza „ „ *déciare*

„ 100 „ „ „ „ *centiare*

Powtarzając w krótkości to cośmy dopiero powieździeli wypada że:

Metr, jest jednostką { zastępuje miejsce sążnia (toise)
miar długości { stopy, łokcia i t. d.

Are, jednostką miar { zastępuje miary zwane perche,
powierzchni { toise, pied, ponces kwadratowe.

<i>Stère</i> , albo <i>mètre</i> sześcienny, jednostka miar ciał stałych	{ zastępuje <i>toises</i> , <i>pieds</i> , <i>pouces</i> sześciennie.
<i>Litre</i> , jednostka miar objętości	{ zastępuje miary zwane, <i>boisseau</i> litron, <i>pinte</i> i t. d.
<i>Gramme</i> , jednostka wag	{ zastępuje <i>livre</i> , <i>marc</i> , <i>once</i> .

Monety rzeczywiste we Francji.

10. Jednostką monet rzeczywistych we Francji, jest franc który się dzieli na *decimes* i *centimes*. Na *decimy* liczą w administracji poczt.

Franc jest sztuką srebra ważącą 5 grammów albo 94, ^{grains} 13575, i która zawiera w sobie $\frac{1}{20}$ co do swęj wagi czystego srebra. Zastępuje on dzisiaj miejsce monet dawnych w obiegu będących i nazwanych, *livres tournois*, *écu*, *pistole*, i t. d.

Franc dzieli się na 20 *sous*; *sou* = 5 centimów. Jest to sztuka miedzianna; również znajdują się w obiegu sztuki srebrne i miedziane z dwóch *sous* — czyli 10 centimów, albo 1 *decim*.

Są prócz tego w obiegu sztuki srebrne równające się 5 *sous*, 10, 15, 30, 40, czyli dwom frankom, 5 frankom.

Sztuki złota są, jedne 20 frank: a drugie 40 frank:

Sztuki złota 40 frankowej średnica ma długości 26 milimetrów, a średnica sztuki złota 20 frankowej = 21 milimetrom.

A zatem 34 sztuk 20 frankowych, a 11 sztuk 40 frankowych położone jedne obok drugich wzdłuż dadzą długość metra, ztąd się pokazuje nawet łatwy sposób wynalezienia jednostki miar i wag francuzkich na przypadek zatury etalonów.